

RIKSADVOKATEN

Justis- og beredskapsdepartementet, Politiavdelingen
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

DERES REF.:
18/2045-SK

VÅR REF.:
2018/00949-003 ABG/ggr
343

DATO:
12.10.2018

**ENDRINGER I STRAFFEPROSESSLOVEN OG I FORSKRIFT OM OPPHOLD I
POLITIAARREST MV. – HØRING**

Det vises til e-post 21. juni d.å. med høring om forslag til endringer i straffeprosessloven og forskrift om bruk av politiarrest (fremstillingsfristen for fengsling og tiltak mot isolasjonsvirkninger) mv. Etter avtale med saksbehandler Sissel Kofoed er høringsfristen forlenget til 12. oktober d.å.

1) Forslag til endring av fremstillingsfristen for fengsling

Det er positivt at departementet foreslår å endre fremstillingsfristen uten å avvete oppfølgingen av NOU 2016: 24.

Riksadvokaten viser til sitt høringssvar 15. mars 2011 til departementets høring om "Etterkontroll av utvidelsen av fremstillingsfristen for varetektsfengsling" (Lovavdelingen ref. snr. 201003640), og opprettholder i det vesentlige de synspunkter som fremkommer i den. Uttalelsen vedlegges for enkel referanse.

Departementets forslag til endring i straffeprosessloven § 183, alternativ 1 ("snarest mulig og senest den *andre* dagen etter pågripelsen") går noe lenger i retning av å snevre inn fremstillingsfristen enn det forslag som ble fremmet den gang, og som en herfra sluttet seg til (utgangspunktet var der at fremstilling måtte skje snarest mulig og senest den andre dagen etter pågripelsen men at fristen ble forlenget med en dag om den ender på en helgedag eller en dag som etter lovgivningen er likestilt med det). Alternativ 2 i foreliggende forslag åpner for fremstilling senere enn 48 timer/to døgn "dersom det er påkrevd, men likevel aldri senere enn" den tredje dagen etter pågripelsen. De to alternativene har begge sine fordeler og ulemper, som departementet har beskrevet på en dekkende måte i respektive høringsnotat.

I praksis vil det etter riksadvokatens syn nok være behov for noe større fleksibilitet enn alternativ 1 åpner opp for, og generelt sett er det ønskelig at lovgivningen ikke fastsetter strengere rammer enn det som er mulig å etterleve i praksis. Herfra vil en derfor tilrå å velge alternativ 2, riktignok

slik at det etter vårt syn bør omformuleres noe, for å tydeliggjøre at fremstilling mer enn to døgn etter pågripelsen bare kan skje i helt ekstraordinære tilfeller som angitt i riksadvokatens (midlertidige) retningslinjer av 24. juni 2014 (RA-2014-1071). Sistnevnte alternativ vil være bygd opp etter samme mønster som politiarrestforskriften § 3-1 ("[d]en innsatte skal overføres innen to døgn etter pågripelsen, med mindre dette av praktiske grunner ikke er mulig"), hvilket er en pedagogisk/administrativ fordel.

2) Frist for overføring fra politiarrest til fengsel

Riksadvokaten støtter departementets forslag i punkt 3.5.1 i høringsnotatet om at overføringsfristen i politiarrestforskriften § 3-1 videreføres.

3) Tiltak som kan avhjelpe isolasjonsvirkninger mv.

Riksadvokaten har merket seg at departementets forslag om tiltak mot isolasjonsvirkninger bygger på de nevnte midlertidige retningslinjene herfra om bruk av politiarrest, og etterfølgende direktiv fra Politidirektoratet, samt at endringene som foreslås i notatet er "samsvarende med (enkelte av) de føringer" som er gitt, jf. side 20 nest siste avsnitt. Foreslåtte bestemmelser om utvidet adgang til å motta besøk, samkvem med andre innsatte og adgang til personlige eiendeler forutsetter bl. a. at påtalemyndighetens samtykke er innhentet. I den sammenheng er det etter vårt syn viktig å sikre at henvendelsen skal rettes til rette person i påtalemyndigheten (påtaleansvarlig), og å sikre nødvendig notoritet.

Knut Erik Sæther
ass. riksadvokat

Anders Blix Gundersen
statsadvokat

Vedlegg